

но не и между предприятието на работниците и заведението за обществено хранене. По същество обаче слячаите са еднакви. Предприятието на работниците в случая не извършва разходи за стол, защото такъв въобще няма, а заплаща на заведението полагаемата му се отстъпка и надценка за сметка на работниците си. Ако се променеше само формата на тези сметни отношения, а именно, предприятието да даде надценката на самите работници и те от своя страна да заплатят на заведението храната по продажни цени (вкл. отстъпката и надценката), тогава въобще нямаше да се спори за отчитането на тази сума като стокооборот. Би могло да се възрази още, че надценката се дава от държавата, а не от работниците, поради това не е стокооборот. Но нима безплатната храна на работниците в заведенията за обществено хранене не се дава също от държавата, а се отчита като стокооборот? Ясно е, че отстъпката и надценката, които предприятията заплащат на заведенията за обществено хранене за сметка на работниците, в същност увеличават реалната заплата на работниците и поради това представляват фонд работна заплата. Ако ние приемем да отчитаме тези суми като фонд работна заплата по подобие на безплатната храна на работниците в общественото хранене, която също се отчита като фонд, тогава няма да има никакво основание изкуствено да се намалява реализираният стокооборот от заведенията за обществено хранене с частта, която се заплаща от предприятията. Нашето становище е, че по отношение на ресторант-столовете този въпрос трябва да бъде разрешен именно така.

Що се касае до обикновените столове, които нямат търговска дейност, там въпросът стои по-различно. Както пояснихме по-горе, едно и също ястие се продава в различните категории заведения по различни цени и оттам се отчита и различен стокооборот. В столовете, където разходите се поемат изцяло от предприятията, кухненската продукция се продава без надценка, поради което и стокооборотът в тези столове трябва да се отчита без надценка, т. е. по цени на едро за продуктите. Именно поради това ние предлагаме сегашното становище на ЦСУ режийните разноски за столовете да не се включват в стокооборота, да остане валидно само по отношение на „чистите“ столове, но не и за ресторант-столовете.

Друга особеност при отчитането на стокооборота на дребно, по която смятаме, че е необходимо да се уточнят становищата, е продажбата на стоки в оказионните магазини. Съгласно т. 9 и т. 18 от инструкцията тези продажби изцяло се включват в състава на стокооборота. Такова разрешение на въпроса ние не споделяме поради следните обстоятелства:

Едно от главните изисквания, на които трябва да отговаря инструкцията за състава на стокооборота, е тя да осигурява неговото най-точно отчитане, т. е. да не се пропусне никакъв реализиран стокооборот и да не се включат в стокооборота суми, които не са му присъщи, или пък отчитането им да се дублира. В този смисъл е и текстът на буква „б“ на стр. 7 от инструкцията, според който стойността на върнатата стока от купувача не се отчита като стокооборот, тъй като тя не е задоволрила никакви потребности и, освен това, при повторното ѝ продаване би се получило двойно отчитане на стокооборота. Като имаме пред вид това положение, да разгледаме какво представлява по същество продажбата на стоки в оказионните магазини.

В обикновения живот хората не винаги използват вещите за лично и домакинско потребление до окончателното им похабяване. Поради